

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Pastorietuin

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Pastorietuin
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Ham
Deelgemeente:	Oostham
Bron:	Schepping: 2014-08-01 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134565
Coördinaten:	Breedte: 5.17419265035 Lengte: 51.0976061096

Primaire tekst

Omgrachte tuin uit de tweede helft van de 20ste eeuw, bij de voormalige pastorie daterend uit de 17de eeuw.

De pastorijs figureert in het kaartboek van de abdij van Averbode, opgesteld door Cornelis Lowis in 1650-1680 als een omgracht goed met meerdere bouwvolumes en met rechthoekige perken in de tuin binnen de omgrachting. De huidige pastorie werd gebouwd in 1671-1680, aangepast in 1734, uitgebreid in 1839 en gerestaureerd eerst in 1947 en een tweede maal in 1969-70. De huidige tuinaanleg, op de korte laan van zomereik (*Quercus robur*) en Hollandse linde (*Tilia x vulgaris*) (respectievelijk 272 en 276 cm stamomtrek, gemeten op 150 cm hoogte) bij de inrijpoort na, is niet ouder dan de jaren 1970.

Op de Primitieve kadasterkaart bezit de pastorie naast de gracht (perceel nr. 1076), in U-vorm opgestelde gebouwen met een erehof (perceel nr. 1080) en een langwerpige tuin (perceel nr. 1078). Zowel het erf als de tuin bestaan vandaag nog als ruimte. De voortuin is nu ommuurd en toegankelijk via een poorthek van zwart geschilderd smeedijzer uit de tweede helft van de 19de eeuw, tussen vierkante pijlers van baksteenmetselwerk eindigend op een piramide met kleine bolbekroning van hardsteen. Het hek heeft rechthoekig stijl- en regelwerk met gebogen bovenregel, hogere makelaar en tussenregel, ronde spijltjes en spijlen met klimmend beloop en speerpunt. De tuin ligt in gras, heeft een gekasseid pad met randpalm (*Buxus sempervirens*) en een centraal bloemperk voor éénjarigen met in het midden een waterbekken van natuursteen als bloemkorf. Anno 1680 in witte keien werd bij de aanleg van de voortuin in de jaren 1970 geschreven in de boord van Maasgrind tegen de gevel. De beboomde achtertuin is een grasveld met middenpad en bloemperken. Achteraan ligt een bebermd perceel, nu met sierbomen.

Bomen

Californische schijn-cipres (*Chamaecyparis lawsoniana*), gewone robinia (*Robinia pseudoacacia*), witte paardekastanje (*Aesculus hippocastanum*), oude perenbomen, een rij oude Ierse taxus met gele naalden (*Taxus baccata* 'Fastigiata Aurea') en in kandelaar geknotte grootbladige linde (*Tilia platyphyllos*) met stamomtrekken van 127, 215 en 232 cm (gemeten op 150 cm hoogte).

Bezocht in de zomer van 1995. Sedertdien verdween de linker hekpijler en het hek.

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2006

Titel Text: Oude pastorie

Grafische documenten

De achtertuin van de oude pastorie (Pauwels, Oswald, 25-04-2004, ©Vlaamse Gemeenschap)

De oude pastorie (Pauwels, Oswald, 25-04-2004, ©Vlaamse Gemeenschap)

De tuin van de oude pastorie (Pauwels, Oswald, 25-04-2004, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, Primitief plan van sectie B door P.L. Thonissen, niet gedateerd.

VAN ERMEN E., *Het kaartboek van Averbode*, Brussel, 1997, p. 107.

Relaties

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120918>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/21832>

Beknopte karakterisering

Datering: 17de eeuw, tweede helft 19de eeuw, tweede helft 20ste eeuw

Typologie: fruitbomen, gekandelaarde bomen, grachten (infrastructuur), hekpijlers, pastorietuinen